

KORRALDUS

19.03.2026 nr DM-132693-15

Lõhmuse kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-513881 muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 53 lõike 2 punkti 3, § 61 lõike ning tuginedes ettevõtte Osaühing TARTU VALLA HALDUS taotlusele ja Tartu Vallavalitsuse 28.08.2025 korraldusele nr 940, otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Muuta Osaühing TARTU VALLA HALDUS maavara kaevandamise keskkonnaluba nr KL-513881 Lõhmuse kruusakarjääris vastavalt taotlusele.

1.2. Seada antavale keskkonnaloale järgmised kõrvaltingimused:

1.2.1. Seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peab olema tagatud võimekus õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks;

1.2.2. Kaevandamise ja vedude perioodil tuleb kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C niisutada sõelutavat või purustatavat tooret, karjäärisiseseid teid ning platse.

1.2.3. 1. mai – 30. augustini kaldapääsukese kolooniast vähemalt 10 meetri raadiuses vältida tegevusi, mis võivad põhjustada nõlva varingut sh. raskete masinatega sõitmine, kaevandamine, tasandamine.

1.2.4. Karjääris kasutatav purustus-sorteerimissõlm asetada lähimatest eluhoonetest võimalikult kaugele, karjääri lääne- või edelaossa. Võimaliku mõju täiendavaks minimeerimiseks on soovitatav eluhoonele lähemal paikneval mäeeraldise piiril samaaegselt mitte töötada mitme mehhanismiga.

1.2.5. Kaebuste korral teostada lähima elamu juures Lõhmuse kruusakarjääris töötamisel mürataseme kontrollmõõtmisi.

1.3. Avalikustada Osaühing TARTU VALLA HALDUS kaevandamisloa nr KL-513881 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaluba nr KL-513881 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

2.1.1. Osaühing TARTU VALLA HALDUS (endine OSAÜHING TARTU VALLA KOMMUNAAL) (registrikood 10290080, aadress Pargi tn 5, Vasula alevik, Tartu vald, Tartu maakond, Eesti) esitas 17.06.2025 Keskkonnaametile Lõhmuse kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa KL-513881 (edaspidi *kaevandamisluba*) muutmise taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 17.06.2025 nr DM-132693-1). Parandatud taotlus esitati 08.07.2025 (DM-132693-5).

Osaühing TARTU VALLA HALDUS omab kaevandamisluba nr KL-513881 Lõhmuse (Laeva II) kruusamaardla (maardla registrikaardi number 742) Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldisel (loa kehtivusaeg on 01.04.2024 kuni 04.11.2036) ehituskruusa ja ehitusliiva kaevandamiseks. Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldise pindala on 8,91 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 10,0 ha.

Lõhmuse (Laeva II) kruusamaardla (maardla registrikaart nr 742) Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldis asub Tartu maakonnas Tartu vallas Valmaotsa külas munitsipaalomandisse kuuluval Lõhmuse kruusakarjääri (katastritunnus 38301:002:0118, maa sihtotstarve 100% mäetööstusmaa) maaüksusel. Kinnistu omanik on Tartu vald, kaevandamisloa muutmise taotleja on kohalikule omavalitsusele kuuluv munitsipaalettevõte.

Osaühing TARTU VALLA HALDUS taotleb Lõhmuse kruusakarjääri kaevandamisloa nr KL-513881 muutmist vastavalt maapõueseaduse § 66 lõikes 1 punkt 4 sätestatud tingimusele: maavarade registris on kande tegemise otsustaja või vastutava töötleja otsusega muudetud selle maavara andmeid, mille kaevandamiseks on luba antud. Lisaks taotleb Osaühing TARTU VALLA HALDUS kaevandamisloa laiendamist Lõhmuse kruusakarjääris sügavuti ning kaevandamisloa kehtivusaja pikendamist.

Taotletav Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldis hõlmab Lõhmuse (Laeva II) kruusamaardla plokkide 1 ja 3.

Kaevandamisloa muutmise taotluse kohaselt on mäeeraldise aktiivne tarbevaru seisuga 01.04.2025 ehituskruusal 548,733 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 383,265 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 25 tuh m³. Katendi kogus 28 tuh m³, sh muld 18 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on ehitus ja teedeehitus. Korrastamise suunaks on veekogu-ja maatulundusmaa (rohuma). Luba taotletakse 15 aastaks.

Antavale kaevandamisloale kantakse mäeeraldisega seotud (seisuga 31.12.2025) ehituskruusa aktiivse tarbevaru koguseks 532,349 tuh m³ ning kaevandatava varu koguseks 366,8799 tuh m³.

2.1.2. Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Kaevandamisloa muutmise taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Eesti Geoloogiateenistus 27.06.2025 nr 13-1/25-1044, paluti parandada graafilisi lisasid.

Taotleja esitas parandustaotluse 30.06.2025.

Kaevandamisloa parandustaotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Eesti Geoloogiateenistus 07.07.2025 nr 13-1/25-1096, paluti parandada nurgapunktide koordinaate.

Taotleja esitas parandustaotluse 08.07.2025.

Kaevandamisloa parandustaotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Eesti Geoloogiateenistus 23.07.2025 nr 13-1/25-1194. Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõiv 995 € on tasutud 17.06.2025 riigilõivuseaduse § 136² lg 2 kohaselt.

Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaast põhja poole jääb Suure-Kunila (katastritunnus 38301:002:0237, maa sihtotstarve 100% mäetööstusmaa) maaüksus, kus asub osaühing MOREEN Lõhmuse IV liivakarjäär, maavara kaevandamise keskkonnaluba nr L.MK/329705 (loa kehtivusaeg 05.09.2017-04.09.2032), mäeeraldise pindala on 2,35 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 2,90 ha.

Lõhmuse kruusakarjäärist lääne poole jäävad Poldri (katastritunnus 38301:002:0100) ja Pumpla tee L3 (katastritunnus 79601:001:1196, maa sihtotstarve 100% transpordimaa) maaüksused, ida ja lõuna poole Uus-Valmaotsa (katastritunnus 79601:001:1997) maaüksus. Lõhmuse kruusakarjäärist vahetult lõuna ja kagu poole jääb Lõhmuse (Laeva II) kruusamaardla ehituskruusa aktiivse tarbevaru 4. plokk (pindala 4,34 ha, varu 41,2 tuh m³ ja kasuliku kihi keskmine paksus 2,3 m).

Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaast ida poole jäävad Kunilapõllu (katastritunnus 38301:002:0236), Kunila (katastritunnus 38301:002:0262), Karjääri tee (katastritunnus 38301:002:0263, maa sihtotstarve 100% transpordimaa) ja Väike-Künka (katastritunnus 38301:002:0277) maaüksused.

Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldisest ida poole ligikaudu 110 m kaugusele jääb kohalik avalikult kasutatav Laeva-Palupõhja tee (nr 3830029), mis viib riigi põhimaanteele TallinnaTartu-Võru-Luhamaa tee (nr 2). Lõhmuse kruusakarjäärist Laeva-Palupõhja teele saab Karjääri tee (katastritunnus 38301:002:0263) maaüksuse kaudu.

Lähimaks vooluveekoguks on Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldisest ligikaudu 300...430 m kaugusele lõuna ja lääne poole jääv Laeva jõgi (VEE1039600) ja ligikaudu 700 m kaugusele ida poole jääv Pärka oja (VEE1040400).

Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa piirneb lääne poolt maaparandussüsteemiga Laeva Polder (maaparandussüsteemi kood 2103960020120001).

Lähim hoone jääb Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaast ida poole ligikaudu 20 m kaugusele Väike-Künka (katastritunnus 38301:002:0277) maaüksusele. Väike-Künka katastriüksusel asub Laeva Jahiseltsi hoone ning tegemist ei ole elamuga. Lähim elamu jääb Lõhmuse kruusakarjäärist ida poole ligikaudu 30 m kaugusele Kunila (katastritunnus 38301:002:0262) kinnistule. Kunila kinnistu omanik on andnud nõusoleku maavara kaevandamiseks Lõhmuse kruusakarjääris eluhoonele lähemal kui 100 m.

Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldise kagunurgast ligikaudu 6 m kaugusele jääb Elektrilevi OÜ alla 1 kV elektriõhuliin EX.4x50 (vid tunnus 217694088), millel on õhuliini kaitsevöönd mõlemal pool liini telge 2 meetrit.

Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa piires ei asu Natura 2000 linnu- ega loodusalasid, looduskaitsealasid ning kultuurimälestisi.

Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldisel asub III kategooria kaitsealuse liigi *Riparia riparia* (kaldapääsuke; registrikood KLO9124314) leiukoht.

Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaast lääne ja loode poole jäävad III kategooria kaitsealuste liikide *Caprimulgus europaeus* (öösorr; registrikood KLO9126638) ja *Crex crex* (rukkirääk; registrikood KLO9126656) leiukohad.

Lõhmuse laiendatavast kruusakarjäärist jääb 770 m kaugusele Aruvälja suur-konnakotka püsielupaik ([KLO9126855](#)), 1,7 km kaugusele Metsanurga-2 väike-konnakotka püsielupaik ([KLO3000672](#)) ning 1,9 km kaugusele Metsanurga väike-konnakotka püsielupaik ([KLO3001895](#)). Ligi 6 km kaugusele ulatub Kärevere must-toonekure püsielupaik ([KLO3001395](#)) ja 9 km kaugusele Väänikvere must-toonekure püsielupaik ([KLO3000413](#)).

Mäeeraldis on avatud ja alal kaevandatakse liiva ja kruusa.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa muutmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Kaevandamisloa muutmise taotlus on 24.07.2025 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 24.07.2025 kirjaga nr DM-132693-8 kaevandamisloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lg 1 p 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Taotluse avalikustamise käigus arvamusi ei laekunud.

Kooskõlas MaaPS § 1 lg 3 ja 4, HMS §-dega 40, 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 20.02.2026 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks kaevandamisloa muutmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lg 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Eelnõude avalikustamise käigus arvamusi ei esitatud.

Tuginedes KeÜS §-le 47 jätab Keskkonnaamet kaevandamisloa muutmise korralduse eelnõu avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuseks puudub piisav avalik huvi.

HMS § 40 lg 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamused ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis menetlusosaliselt 20.02.2026 kirjaga nr DM-132693-14 arvamust või vastuväiteid kaevandamisloa muutmise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Ettevõtte ei esitanud arvamust või vastuväiteid kaevandamisloa muutmise eelnõule ega pikendanud vastamise tähtaega.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 6 lõige 1 määrab ära olulise keskkonnamõjuga tegevused. KeHJS § 6 lõige 1 määrab ära olulise keskkonnamõjuga tegevused. KeHJS § 6 lõike 1 punkti 28 kohaselt on pealmaakaevandamine suuremal kui 25 hektari suurusel alal olulise keskkonnamõjuga tegevus ning keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) algatamine kohustuslik.

Osaühing TARTU VALLA HALDUS omab kaevandamisluba nr KL-513881 Lõhmuse (Laeva II) kruusamaardla (maardla registrikaardi number 742) Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldisel (loa kehtivusaeg on 01.04.2024 kuni 04.11.2036) ehituskruusa ja ehitusliiva kaevandamiseks. Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldise pindala on 8,91 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 10,0 ha. Osaühing TARTU VALLA HALDUS taotleb Lõhmuse kruusakarjääri kaevandamisloa nr KL-513881 muutmist vastavalt maapõueseaduse § 66 lõikes 1 punkt 4 sätestatud tingimusele: maavarade registris on kande tegemise otsustaja või vastutava töötleja otsusega muudetud selle maavara andmeid, mille kaevandamiseks on luba antud. Lisaks taotleb Osaühing TARTU VALLA HALDUS kaevandamisloa laiendamist Lõhmuse kruusakarjääris sügavuti ning kaevandamisloa kehtivusaja pikendamist. Lõhmuse kruusakarjääri laiendamise ja kehtivusaja pikendamise taotlus vastab maapõueseaduse § 68 lõikes 1 ja § 67 lõikes 1 sätestatud tingimustele: kaevandamisloa omaja materjali vajadustest lähtuvalt jätkub kaevandatavaid

varusid Lõhmuse kruusakarjääris vähem kui viieks aastaks ning praeguse kaevandamisloa KL-153881 kehtivusaja jooksul ei ole võimalik kaevandatavat maavara Lõhmuse kruusakarjääri piires täielikult ammendada ja ala korrastada.

KeHJS § 6 lõige 2¹ sätestab, et kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–34¹ nimetatud tegevust või käitist muudetakse või ehitist laiendatakse, peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas kavandataval tegevusel on oluline keskkonnamõju.

KeHJS § 6 lõike 4 kohaselt on kehtestatud § 6 lõikes 2 nimetatud tegevusvaldkondade täpsustatud loetelu Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“. KeHJS § 61 lõike 3 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust. Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“.

KeHJS § 11 lõike 2 alusel otsustas Keskkonnaamet 05.02.2026 kirjaga nr DM-132693-13 „Lõhmuse kruusakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa KL-513881 muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine“ algatamata keskkonnamõju hindamise kaevandamisloa nr KL-513881 muutmise menetluse käigus.

Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks kantakse kaevandamisloale järgmised kõrvaltingimused:

- 1, Seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peab olema tagatud võimekus õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks;
2. Kaevandamise ja vedude perioodil tuleb kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C niisutada sõelutavat või purustatavat tooret, karjäärisiseseid teid ning platse.
3. 1. mai – 30. augustini kaldapääsukese kolooniast vähemalt 10 meetri raadiuses vältida tegevusi, mis võivad põhjustada nõlva varingut sh. raskete masinatega sõitmine, kaevandamine, tasandamine.
4. Karjääris kasutatav purustus-sorteerimissõlm asetada lähimatest eluhoonetest võimalikult kaugele, karjääri lääne- või edelaossa. Võimaliku mõju täiendavaks minimeerimiseks on soovitatav eluhoonele lähemal paikneval mäeeraldise piiril samaaegselt mitte töötada mitme mehhanismiga.
5. Kaebuste korral teostada lähima elamu juures Lõhmuse kruusakarjääris töötamisel mürataseme kontrollmõõtmisi.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. muudetav keskkonnaluba nr KL-513881 annab munitsipaal ettevõttele Osaühing TARTU VALLA HALDUS õiguse Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa andmisel

3.2.1. MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

Vastavalt MaaPS § 67 lg 8 ja § 68 lg 7 kaevandamisloa muutmise korral muudetakse olemasolevat kaevandamisluba, muutes vastavalt vajadusele ka muid kaevandamisloale märgitud nõudeid.

Vastavalt MaaPS § 66 lg 2 p 1 ja p 2 ja § 68 lg 7 esitas taotleja kaevandamisloa muutmise ja kehtivusaja pikendamiseks kaevandamisloa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet.

Vastavalt MaaPS § 49 lg 6 ja 7 saadab loa andja kaevandamisloa taotluse ning taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu arvamuse saamiseks kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele.

Keskkonnaamet saatis 24.07.2025 kirjaga nr DM-132693-9 kaevandamisloa muutmise taotluse arvamuse saamiseks kaevandamiskoha kohalikule omavalitsusele.

Tartu Vallavalitsus 28.08.2025 korraldusega nr 940 nõustus Osaühing TARTU VALLA HALDUS keskkonnaloa muutmisega Tartu vallas Valmaotsa külas Lõhmuse (Laeva II) kruusamaardlas tingimusel, et vajadusel niisutatakse kuival ajal kaevandamise ja vedude perioodil purustatavat tooret, karjäärisiseseid teid ning platse.

3.2.2. MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldisel teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta.

Lõhmuse kruusakarjääris võib lähtudes jäätmeseaduse § 71 lõikest 1 kaevandamisjäätmena käsitleda maavaral lasuvat katendit (sh muld), mis kooriti enne kaevandamise alustamist ja ei ole nii öelda taotletud (oodatud) lõpp-produkt. Katend ja muld on ladustatud mäeeraldisel teenindusmaale vallidesse ja seda kasutatakse karjääri korrastamisel. See osa katendist ja mullast, mida ei kasutata korrastamisel, tarbitakse või võõrandatakse kooskõlas

maapõueseaduse §-ga 99. Kaevandamise käigus tootmisjäätmeid ei teki.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamise jätkamine. Taotluses on kirjeldatud, et keskkonnaloa muutmise taotlemise eesmärk on tagada kohalike tähtsusega ehitusobjektide rajamiseks ning taotleja põhitegevuse jätkamiseks vajalik ehitusressurss.

3.2.3. Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Lõhmuse kruusakarjääri mäeeraldis asub munitsipaalmaal ja seega käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega.

Tartu Vallavalitsus 28.08.2025 korraldusega nr 940 nõustus Osaühing TARTU VALLA HALDUS keskkonnaloa muutmisega Tartu vallas Valmaotsa külas Lõhmuse (Laeva II) kruusamaardlas tingimusel, et vajadusel niisutatakse kuival ajal kaevandamise ja vedude perioodil purustatavat tooret, karjäärisiseseid teid ning platse. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 05.02.2026 kirjaga nr DM-132693-13 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lg 3 p 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest kaevandamise või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Osaühing TARTU VALLA HALDUS ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 18.02.2026).

Keskkonnaamet on kontrollinud ning samuti ei esine teisi MaaPS § 55 esitatud kaevandamisloa andmisest keeldumise aluseid.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise

ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja – vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). Tulenevalt MaaPS § 56 lg 1 punktist 9, lg 2 punktist 5 märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded.

Lõhmuse kruusakarjääri kehtivale kaevandamisloale on kantud täiendavad tingimused:

1. Seadmete või masinate tankimine ja remont võib toimuda ainult selleks ettenähtud teenindusplatsil. Karjääris peab olema tagatud võimekus õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks;
2. Kaevandamise ja vedude perioodil tuleb kuival ajal, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5°C niisutada sõelutavat või purustatavat tooret, karjäärisiseseid teid ning platse.
2. 1. mai – 30. augustini kaldapääsukese kolooniast vähemalt 10 meetri raadiuses vältida tegevusi, mis võivad põhjustada nõlva varingut sh. raskete masinatega sõitmine, kaevandamine, tasandamine.

Määratud kõrvaltingimused kantakse ka muudetavale kaevandamisloale.

KMH eelhindanguga lisatakse kõrvaltingimusteks:

1. Karjääris kasutatav purustus-sorteerimissõlm asetada lähimatest eluhoonetest võimalikult kaugele, karjääri lääne- või edelaossa. Võimaliku mõju täiendavaks minimeerimiseks on soovitatav eluhoonele lähemal paikneval mäeeraldise piiril samaaegselt mitte töötada mitme mehhanismiga.
2. Kaebuste korral teostada lähima elamu juures Lõhmuse kruusakarjääris töötamisel mürataseme kontrollmõõtmisi.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnaloa nr KL-513881 muutmise taotluse avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Keskkonnaloa nr KL-513881 muutmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelekspea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Lõhmuse mäeeraldise plaav
3. Lõhmuse mäeeraldise läbilõiked
4. Lõhmuse korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Alli Vels, Eesti Geoloogiateenistus, LAEVA JAHISELTS, osaühing MOREEN, OÜ Ollipere, Riho Põdersoo, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Tartu Vallavalitsus

Aare Mark
vanemspetsialist
maapõuebüroo